

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 30.06.2004
KOM(2004) 448 slutlig

2004/0137 (COD)

C6-0143/04

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt, inbegripet finansiering av terrorism

(Framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

Sammanfattning

Gemenskapens strävan att bekämpa penningtvätt har kommit till uttryck i 1991 och 2001 års direktiv. 1991 års direktiv låg nära rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF), som anger den internationella standarden på detta område.

I 1991 års direktiv definierades penningtvätt som ett brott med anknytning till narkotikahandel. Endast den finansiella sektorn omfattades av de skyldigheter som föreskrevs i direktivet. Genom 2001 års ändringsdirektiv utsträcktes räckvidden i fråga om dels vilka brott, dels vilka yrken och verksamheter som skulle omfattas.

2001 års direktiv lämnade den exakta definitionen av allvarliga brott öppen. Kommissionen uppmanades i stället att lägga fram ett nytt förslag i ämnet 2004.

I juni 2003 såg arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt över sina rekommendationer, som numera även täcker finansiering av terrorism. Även detta direktivförslag hänvisar särskilt till kampen mot finansiering av terrorism och innehåller de ändringar som behövs för att ta hänsyn till de reviderade fyrtio rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt.

Inledning

Gemenskapens arbete med att förebygga och bekämpa penningtvätt (det vill säga de åtgärder som brottslingar vidtar för att dölja vinning av brott) inleddes med rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar.

1991 års direktiv byggde i synnerhet på de fyrtio rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF), det internationella organ som leder de globala insatserna på detta område.

1991 års direktiv föreskrev att medlemsstaterna skulle förbjuda penningtvätt av vinning från narkotikabrott, ålägga sina finansiella sektorer att identifiera sina kunder, hålla arkiv, införa rutiner för internkontroll och rapportera om alla förhållanden som kan tyda på penningtvätt till behöriga myndigheter.

Begränsningen till vinning av narkotikabrott befanns snart vara alltför snäv. Det framkom också att de hårdare kontrollerna inom den finansiella sektorn hade fått ”penningtvättarna” att söka alternativa metoder för penningtvätt.

År 1999 föreslog kommissionen att gruppen av relevanta brott skulle utökas och att en lång rad av sårbara icke-finansiella verksamheter och yrken skulle omfattas av diretivets tillämpningsområde.

Ändringsdirektivet 2001/97/EG antogs den 4 december 2001. I fråga om täckningen av icke-finansiella verksamheter och yrken överensstämde det i huvudsak med kommissionens förslag. Vad gällde täckningen av brottslig verksamhet beslutade lagstiftarna att penningtvätt avseende vinning av allvarliga brott skulle täckas. I den sista delen av definitionen angavs att det skulle vara fråga om ett brott som genererat ”betydande vinning” och som är ”straffbart med ett strängt frihetsstraff”. Enligt artikel 1 E skall medlemsstaterna ”före den 15 december

2004 ändra den definitionen i denna strecksats så att definitionen stämmer överens med definitionen av allvarliga brott i gemensam åtgärd 98/699/RIF". Kommissionen uppmanades att lägga fram ett förslag om detta.

Även om det inte fanns någon särskild hänvisning till terrorism var medlemsstaterna eniga om att begreppet allvarliga brott borde täcka alla brott med kopplingar till finansiering av terrorism. I det nya förslaget anges det särskilt att terrorism och finansiering av terrorism omfattas av direktivet.

I juni 2003 enades FATF om en betydande översyn av sina 40 rekommendationer i syfte att ta hänsyn till nya erfarenheter och den vidareutveckling av åtgärderna som krävs för att bekämpa fenomenet mer effektivt.

Inom en rad områden gick FATF i betydligt större utsträckning in på detaljer i sina rekommendationer, bland annat när det gällde frågan om identifiering och kontroll och situationer där en ökad risk för penningtvätt motiverar stärkta åtgärder, men även situationer där en minskad risk kan motivera mindre stränga kontroller.

EU-medlemsstaterna och kommissionen anser att de 40 reviderade rekommendationerna från FATF bör tillämpas samordnat på EU-nivå.

För tydlighetens skull har vi beslutat att upphäva det befintliga direktivet och föreslå en ny, självständig text. Kommissionens utgångspunkt är att det nya direktivet bör bygga på det nuvarande regelverket och att de befintliga bestämmelserna, särskilt vad gäller behandlingen av de olika yrkeskategorierna, inte bör ifrågasättas om det inte behövs.

Kontaktkommittén förlorar sin gemenskapsrättsliga grund. Därmed kommer en ny kommitté att behöva inrättas. Kommissionen bör anförtros begränsade genomförandebefogenheter i vissa frågor av teknisk natur och för detta ändamål bistås av en ny kommitté för förebyggande av penningtvätt, i enlighet med bestämmelserna i beslut 1999/468/EG.

Kommentarer till de enskilda artiklarna:

Artikel 1

Penningtvätt enligt definitionen i direktivet bör vara ett brott. Tillämpningen av brottspåföljder är avgörande för att garantera effektivitet.

Det föreslås en ny definition av penningtvätt som specifikt täcker finansiering av terrorism. Direktivets titel hänvisar till "åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt, inklusive finansiering av terrorism". Ett fall där lagliga tillgångar överförs för att finansiera terrorism anses här omfattas av penningtvättdefinitionen. Alla följande hänvisningar till penningtvätt omfattar således även finansiering av terrorism.

Artikel 2

Det nya förslaget syftar till att fylla vissa luckor i lagstiftningen och följa de 40 reviderade rekommendationerna från FATF. I dessa riktlinjer hänvisas särskilt till tillhandahållare av tjänster till truster och företag samt till livförsäkringsförmedlare.

Nu föreslås att alla personer som handlar med varor eller tillhandahåller tjänster och som godtar överskjutande kontantbetalningar skall omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Artikel 3

Denna artikel övertar alla definitioner från det tidigare direktivet. För vissa av dessa har smärre tekniska anpassningar gjorts, medan andra ändrats på ett mer genomgripande sätt. Det tillkommer också några nya definitioner.

Definitionen av finansiella institut ändras i enlighet med den lösning som förespråkas av FATF. Alla företag som bedriver de angivna formerna av finansiell verksamhet anses som finansiella institut, men medlemsstaterna får avstå från att tillämpa direktivet i situationer där risken är mycket låg.

Det tillkommer nya definitioner av försäkringsförmedlare, terrorism, verklig huvudman, tillhandahållare av tjänster till truster eller företag, person i politiskt känslig ställning, finansiell underrättelseenhet, affärsförbindelse och brevlådebank.

Den mest betydande ändringen rör definitionen av brottsliga handlingar. Terrorism införs som ett separat element. Alla allvarliga brott som anges i det relevanta instrumentet inom den tredje pelaren bör omfattas. Detta kommer att leda till en mer samlad hållning, även om den exakta täckningen i varje medlemsstat också i fortsättningen kommer att vara beroende av relevant nationell strafflagstiftning.

Artikel 5

I 1991 års direktiv anges att kunder bör identifieras när ett "affärsförhållande inleds". Vad som gäller beträffande situationer som uppstått före den tidpunkten nämns inte särskilt. I den nya artikeltexten, som grundar sig på FATF:s rekommendationer, anges tydligt att kreditinstitut och finansiella institut inte får föra anonyma konton.

Artiklarna 6 och 7

I dessa artiklar behandlas den rad av åtgärder som de institut och personer som omfattas av detta direktiv måste vidta för att säkerställa att de har kännedom om sina kunder och förstår vilken typ av finansiell verksamhet eller näringsverksamhet dessa sysslar med. Dessa nya bestämmelser skiljer sig inte på något radikalt sätt från de i det tidigare direktivet. I enlighet med FATF:s rekommendationer innehåller dock det här direktivet mer detaljerade krav. Det specificeras att åtgärderna kan utföras med hänsyn till en riskbedömning.

Det tämligen allmänna kravet rörande "dem för vars räkning någon annan uppträder" i det tidigare direktivet anses inte längre vara tillräckligt. De institut och personer som omfattas av direktivet bör förvissa sig om att de har kontrollerat och förstått de verkliga äganderätts-förhållandena, baserat på en klar definition av verklig ägare ("beneficial owner"). Särskilt komplicerade eller svårgenomträngliga omständigheter bör utlösa extra vaksamhet.

Artikel 8

Huvudregeln är att kundidentifiering och kundkontroll bör slutföras innan affärsförbindelsen ingås, men det anges också att affärsförbindelsen kan inledas medan kundidentifiering fortfarande pågår. Därigenom kommer man till rätta med problem som har påtalats i synnerhet från branschhåll. Samtidigt anges det nu klart och tydligt att om kundidentifieringen inte kan genomföras på ett tillfredsställande sätt så bör förbindelsen avslutas. Även äldre konton och förbindelser bör granskas vid lämpliga tillfällen, om det finns en risk för penningtvätt.

Artikel 9

I denna artikel återges bestämmelserna om kundidentifiering för kasinon i 2001 års direktiv.

Artikel 10

Genom denna artikel, som utformats som ett alternativ för medlemsstaterna, introduceras begreppet *lägre krav på kundkännedom* för fall där det föreligger en klart minskad risk för penningtvätt. Det ges också några exempel. För att garantera samordning anges i artiklarna 37 och 38 att kommissionen, biträdd av den nya kommittén, skall anta tillämpningsföreskrifter för fastställandet av kriterier som avgör vilka situationer som skall anses innebära en låg risk för penningtvätt.

Artikel 11

Det finns också situationer där risken för penningtvätt är avsevärt större och där det krävs särskild försiktighet. I denna artikel anges tre sådana fall som alltid kräver större fösiktighet, nämligen när det inte finns möjlighet att träffa kunden ansikte mot ansikte, vid korrespondentbanksförhållanden över nationsgränserna och förbindelser med personer i politiskt känslig ställning. Även här bör kommissionen, biträdd av den nya kommittén, kunna anta tillämpningsföreskrifter om kriterier för att fastställa andra situationer där det finns ett behov av ökad kundkännedom.

Artiklarna 12 till 16

Onödig överlappning i samband med kundidentifiering kan inverka hämmande på legitim närings- eller yrkesverksamhet. Detta gäller till exempel i sådana fall där en kund hänvisas av en bank eller advokat till en annan bank eller advokat. Sådana kunder borde i många fall kunna godtas utan att kundkännedomskraven behöver uppfyllas på nytt, med förbehåll för vissa skyddsåtgärder.

Artikel 17

I denna artikel återges bestämmelser i det tidigare direktivet enligt vilka komplicerade eller ovanliga transaktioner skall uppmärksammas särskilt. FATF:s arbeten om trender och tekniker inom penningtvätt kan ge god vägledning.

Artiklarna 18 till 22

Dessa artiklar om rapportering av misstänkta transaktioner hänvisar särskilt till den finansiella underrättelseenheten som ansvarigt organ för att ta emot och bearbeta sådana uppgifter. Definitionen av den finansiella underrättelseenheten har hämtats från rådets rambeslut 2000/642/RIF av den 17 oktober 2000.

Rapporteringsarrangemangen för jurister och andra yrkesgrupper, samt relevanta skyddsåtgärder, övertas utan ändringar från 2001 års direktiv.

Artikel 23

Här bekräftas att rapportering av misstankar om penningtvätt inte får stå i strid med eventuella straff- eller civilrättsliga sekretessbestämmelser. Hänvisningen till att rapportering skall ske ”i god tro” formuleras om till att rapportering skall ske i enlighet med direktivets krav.

Artikel 24

Detta är en ny bestämmelse. Kommissionen är medveten om att anställda har utsatts för hot sedan det framkommit att de ligger bakom upplysningar till myndigheterna som har lett till utredning eller åtal. Även om direktivet inte kan inverka på medlemsstaternas rättegångs- eller åtalsförfaranden har man av hänsyn till frågans stora betydelse för direktivets effektivitet infört denna artikel för att dra medlemsstaternas uppmärksamhet till detta allvarliga problem. De bör göra allt som står i deras makt för att hindra att anställda hotas eller trakasseras.

Artikel 25

När en misstänkt transaktion rapporteras bör den berörda kunden inte underrättas om detta. Medlemsstatens möjlighet att låta yrkesutövare som fungerar som juridiska rådgivare underrätta sin klient om att en rapport är på gång har tagits bort, eftersom denna lösning inte överensstämmer med de FATF:s reviderade 40 rekommendationer. Det specificeras dock att fall där juridiska rådgivare försöker avhålla sina klienter från olaglig verksamhet inte kommer att ses som ett brott mot förbudet mot att varna klienten.

Artiklarna 26 till 29

Genom artikel 26 bekräftas den redan nu gällande skyldigheten att behålla uppgifter om transaktioner i minst fem år. Enligt artikel 27 skall kreditinstitut och finansiella institut som omfattas av direktivet så långt möjligt tillämpa direktivets bestämmelser om kundidentifiering också vid sina filialer och dotterbolag utanför EU. Genom artikel 28 föreskrivs att kreditinstitut och finansiella institut i EU skall kunna ge snabba och uttömmande svar om sina affärsförbindelser med namngivna juridiska eller fysiska personer på begäran av den finansiella underrättelseenheten eller andra behöriga myndigheter. Kommissionen väljer att inte i detta skede föreslå ett obligatoriskt register över bankkonton i alla medlemsstater. I det nya förslaget fastställs ett mål som de enskilda medlemsstaterna själva får bestämma hur de skall uppnå. Kommissionen kommer att övervaka effekterna av denna bestämmelse. I artikel 29 anges slutligen att medlemsstaterna skall föra lämplig statistik, särskilt rörande användningen och resultaten av rapporter om misstänkta transaktioner. Sådan information och feedback som avses i artikel 31 kan fungera som en drivkraft för dem som omfattas av direktivet och hjälpa dem att utveckla mer effektiva rutiner.

Artiklarna 32 och 33

I dessa artiklar föreskrivs att växlingskontor och tillhandahållare av tjänster till truster och företag måste ha licens eller vara registrerade och att kasinon måste ha licens. Medlemsstaterna skall se till att deras behöriga myndigheter övervakar att de institut och personer som omfattas av diretivet uppfyller detta krav.

Artiklarna 34 till 36

I dessa artiklar behandlas påföljdsfrågan. En viss tillnärmning av påföljderna för penningtvätt och finansiering av terrorism har redan uppnåtts genom rådets rambeslut 2001/500/RIF om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott och rådets rambeslut 2002/475/RIF om bekämpande av terrorism. Genom artikel 34 åläggs medlemsstaterna att föreskriva lämpliga påföljder för överträdelse av de nationella genomförandebestämmelser som antas i enlighet med direktivet.

I artiklarna 35 och 36 behandlas juridiska personers ansvar.

Artiklarna 37 och 38

I artikel 37 anges de områden inom vilka kommissionen får anta tillämpningsföreskrifter enligt kommittéförfarandet i beslut 1999/468/EC för att ta hänsyn till teknisk utveckling och garantera en enhetlig tillämpning av direktivet.

Genom artikel 38 införs en kommitté för förebyggande av penningtvätt, i stället för den nuvarande kontaktkommittén. Kommissionen, biträdd av denna nya kommitté, bör anta de tillämpningsföreskrifter som avses i artikel 37.

Artiklarna 39 till 41

Artikel 39 tar upp skyldigheten att lägga fram återkommande rapporter om genomförandet. Artikel 40 upphäver det tidigare direktivet och hänvisar till en bifogad jämförelsetabell. Genom artikel 41 föreskrivs slutligen en genomförandeperiod på 12 månader.

2004/0137 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt, inbegripet finansiering av terrorism

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 första och tredje meningarna samt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[1],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[2],

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget[3], och

av följande skäl:

(1) Bekämpning av penningtvätt är ett av de effektivaste sätten att motverka organiserad brottslighet. Utöver straffrättsliga lösningar kan förebyggande insatser via det finansiella systemet vara verkningsfulla.

(2) Sundheten, integriteten och stabiliteten i kreditinstitut och finansiella institut och tilltron till det finansiella systemet som helhet riskerar att allvarligt äventyras av att brottslingar och deras medhjälpare antingen försöker dölja var vinning av brott kommer ifrån eller slussa lagliga medel till finansiering av terrorism. Om gemenskapen inte ingriper på detta område, finns det risk för att medlemsstaterna för att skydda sina finansiella system vidtar åtgärder som är oförenliga med den inre marknaden.

(3) Om inte vissa åtgärder för samordning på gemenskapsnivå vidtas kan de som tvättar pengar, för att underlätta sin brottsliga verksamhet, komma att försöka dra nytta av den frihet för kapitalrörelser och den frihet att tillhandahålla finansiella tjänster som hör till det integrerade finansiella området.

(4) För att komma till rätta med dessa problem antogs rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för

---

1 EUT C […], […], s. […].
2 EUT C […], […], s. […].
3 EUT C […], […], s. […].

penningtvätt[4]. Genom direktivet ålades medlemsstaterna att förbjuda penningtvätt och se till att den finansiella sektorn, det vill säga kreditinstitut och en lång rad andra finansiella institut, identifierar sina kunder, bevarar uppgifter på ett tillfredsställande sätt, inför interna rutiner för att utbilda personal och skydda mot penningtvätt och rapporterar eventuella indikationer på penningtvätt till behöriga myndigheter.

(5) Penningtvätt utförs vanligtvis i en internationell miljö, så att pengarnas brottsliga ursprung kan döljas bättre. Åtgärder på enbart nationell nivå, vidtagna utan hänsyn till internationell samordning och samverkan, skulle få en mycket begränsad verkan. Åtgärder som vidtas av gemenskapen inom detta område bör stå i samklang med åtgärder som vidtas i andra internationella forum. När gemenskapsåtgärder vidtas bör man också i fortsättningen ta särskild hänsyn de 40 rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF), som är det vikitgaste internationella organ som verkar i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism. FATF:s 40 rekommendationer blev 2003 föremål för en omfattande revidering och utvidgning. Gemenskapsdirektivet bör anpassas till dessa nya internationella normer.

(6) Enligt Allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) får länder som undertecknat avtalet vidta nödvändiga åtgärder för att skydda offentliga normer, förebygga bedrägerier och vidta åtgärder av försiktighetsskäl, bland annat för att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet.

(7) Även om kampen mot penningtvätt ursprungligen riktades mot penningtvätt av vinning från narkotikabrott har utvecklingen under senare år gått mot en mycket vidare definition av begreppet penningtvätt som grundar sig på en vidare krets av förbrott eller underliggande brott. Ett vidare urval av förbrott underlättar rapporteringen av misstänkta transaktioner och det internationella samarbetet på detta område. Därför bör definitionen av allvarliga brott anpassas till definitionen av allvarliga brott i rådets rambeslut 2001/500/RIF av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott[5].

(8) Vidare bör urvalet av brott som räknas som förbrott till penningtvätt vidgas till att även omfatta brott som hör till områdena terroristbekämpning och finansiering av terrorism. Missbruk av det finansiella systemet i syfte att förmedla vinning av brott eller till och med ”vita pengar” till terrorism innebär en uppenbar risk för det finansiella systemets integritet, funktion, anseende och stabilitet. Definitionen av penningtvätt bör därför ändras så att den täcker inte bara hantering av pengar som utgör vinning av brott, utan även insamling av pengar eller andra tillgångar med lagligt ursprung för terrorismändamål. Dessutom bör terrorism finnas med i förteckningen över allvarliga brott.

(a) Den allmänna skyldigheten att införa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner tillsammans med straffbarhetskravet i artikel 1 innebär att påföljder skall tillämpas på fysiska personer som inte uppfyller skyldigheterna att identifiera kunder, föra arkiv och rapportera transaktioner

---

4 EGT L 166, 28.6.1991, s. 77. Direktivet i dess lydelse efter ändring genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG (EGT L 344, 28.12.2001, s. 76).

5 EGT L 182, 5.7.2001, s. 1.

som kan misstänkas ske i penningtvättssyfte, eftersom dessa personer måste anses ha deltagit i penningtvättsverksamhet.

(9) Genom direktiv 91/308/EEG infördes visserligen en skyldighet att identifiera kunder, men direktivet innehöll relativt få närmare uppgifter om de relevanta förfarandena. Med hänsyn till hur viktig denna aspekt är för arbetet med att förebygga penningtvätt bör det, i enlighet med de nya internationella normerna, införas mer specifika och detaljerade bestämmelser om identifiering och kontroll av kunder och eventuella verkliga huvudmän (”beneficial owners”). Därför är det viktigt att fastställa en exakt definition av ”verklig huvudman”.

(10) Enbart ett förbud mot penningtvätt är inte tillräckligt och om penningtvätt, däribland finansiering av terrorism, skall kunna förebyggas effektivt, är det nödvändigt att införa straffrättsliga påföljder. Penningtvätt bör alltså göras till ett brott enligt gemenskapslagstiftningen.

(11) Eftersom den allt hårdare kontrollen inom den finansiella sektorn har föranlett personer som sysslar med penningtvätt att söka alternativa metoder för att dölja ursprunget av vinning av brott, bör skyldigheterna när det gäller att förebygga penningtvätt utsträckas till livförsäkringsförmedlare och tillhandahållare av tjänster till truster och företag.

(12) Genom direktiv 91/308/EEG, i dess ändrade lydelse, kom notarier och oberoende jurister att omfattas av gemenskapens regelverk för bekämpning av penningtvätt. Detta förhållande bör kvarstå oförändrat i det nya direktivet. Dessa jurister, enligt medlemsstaternas definitioner, omfattas av bestämmelserna i direktivet när de deltar i finansiella transaktioner eller företagstransaktioner, inbegripet skatterådgivning, där risken är som störst för att dessa juristers tjänster missbrukas i syfte att tvätta pengar som utgör vinning av brottslig verksamhet.

(13) När rättsligt erkända och kontrollerade oberoende yrkesutövare som tillhandahåller juridisk rådgivning, t.ex. advokater, bedömer en klients rättsliga ställning eller företräder en klient i ett rättsligt förfarande, skulle det i enlighet med direktivet emellertid vara olämpligt att med avseende på sådan verksamhet förpliktiga dessa jurister att rapportera misstankar om penningtvätt. Undantag bör göras från kravet att rapportera information som erhållits antingen före, under eller efter det rättsliga förfarandet, eller medan de bedömer en klients rättsliga ställning. Juridisk rådgivning bör således fortfarande omfattas av kravet på tystnadsplikt, såvida inte den juridiske rådgivaren medverkar i verksamhet som rör penningtvätt, den juridiska rådgivningen ges i penningtvättssyfte eller juristen känner till eller har skäl att tro att klienten begär juridisk rådgivning i penningtvättssyfte.

(14) Direkt jämförbara tjänster måste behandlas på samma sätt, när de utförs av någon inom de yrkeskategorier som omfattas av direktivet. För att bevara de rättigheter som anges i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och Fördraget om Europeiska unionen bör, när det gäller revisorer, externa revisorer och skatterådgivare som i vissa medlemsstater kan försvara eller företräda en klient i ett rättsligt förfarande eller bedöma klientens rättsliga situation, den information som de erhåller under utförandet av dessa uppgifter inte omfattas av rapporteringsskyldigheten enligt direktivet.

(15) Man bör ta hänsyn till att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är olika från fall till fall. I enlighet med en lösning som baserar sig på bedömning av riskerna bör gemenskapslagstiftningen tillåta lägre krav på kundkännedom i lämpliga fall.

(16) Likaså bör man i gemenskapslagstiftningen beakta att vissa situationer innebär en större risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Även om det är viktigt att att fastställa alla kunders identitet och affärsprofil, finns det fall där det krävs särskilt noggranna identifierings- och kontrollförfaranden.

(17) Detta gäller särskilt vid affärsförbindelser med enskilda som innehar, eller har innehaft, viktiga offentliga positioner, särskilt när det är fråga om personer från länder med utbredd korruption; sådana förbindelser kan särskilt utsätta den finansiella sektorn för renommérisker och/eller rättsliga risker. Ökad uppmärksamhet på sådana fall är också motiverad med hänsyn till de internationella insatserna för att bekämpa korruption.

(18) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[6].

(19) Eftersom de åtgärder som krävs för genomförandet av detta direktiv är åtgärder av allmän räckvidd enligt artikel 2 i det ovan nämnda rådsbeslutet, bör de antas enligt det kommittéförfarande som föreskrivs i artikel 5 i det beslutet. Därför bör det inrättas en ny kommitté för förebyggande av penningtvätt, som ersätter den kontaktkommitté för frågor om penningtvätt som inrättades genom direktiv 91/308/EEG.

(20) För att undvika att upprepade kundidentifieringsförfaranden leder till att den internationella affärsverksamheten drabbas av förseningar och ineffektivitet, bör det vara tillåtet att, med förbehåll för lämpliga begränsningar, ta emot nya kunder som redan har genomgått identifieringsförfaranden på annat håll.

(21) Uppgifter om misstänkta transaktioner bör rappporteras till de myndigheter som ansvarar för bekämpning av penningtvätt. Sådana myndigheter betecknas numera allmänt som finansiella underrättelseenheter och det är också den beteckningen som används i det här direktivet. Alla medlemsstater bör ha en finansiell underrättelseenhet och det bör klargöras att även försök till penningtvätt skall rapporteras.

(22) Det finns en rad fall där anställda som rapporterat sina misstankar om penningtvätt utsatts för hot eller trakasserier. Även om detta direktiv inte påverkar medlemsstaternas rättskipning, är denna fråga av största betydelse för effektiviteten i systemet för bekämpning av penningtvätt. Medlemsstaterna bör vara medvetna om problemet och göra vad de kan för att skydda anställda från sådana trakasserier.

(23) Penningtvätt och finansiering av terrorism är internationella problem och insatserna för att bekämpa dem bör vara globala. I de fall kreditinstitut och finansiella institut i gemenskapen har filialer och dotterbolag i sådana tredjeländer där lagstiftningen inom dessa områden är bristfällig, bör dessa tillämpa gemenskapens normer eller, om detta visar sig omöjligt, underrätta behöriga myndigheter i sin hemmedlemsstat.

---

[6] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(24) Det är viktigt att kreditinstitut och finansiella institut snabbt kan besvara myndigheters förfrågningar om huruvida de upprätthåller affärsförbindelser med namngivna personer.

(25) I syfte att bevara engagemanget hos institut och andra som omfattas av gemenskapslagstiftningen på detta område bör man om möjligt ge dem tillgång till uppgifter om användbarheten och uppföljningen av de rapporter som de lagt fram. För att detta skall kunna ske och för att göra det möjligt att utvärdera effektiviteten i de nationella systemen för bekämpande av penningtvätt bör medlemsstaterna föra statistik på området och söka förbättra metoderna för detta.

(26) Vikten av bekämpandet av penningtvätt måste föranleda medlemsstaterna att fastställa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner i sin nationella lagstiftning för bristande uppfyllelse av de nationella bestämmelser som antas enligt detta direktiv. Eftersom juridiska personer ofta är inblandade i komplicerade penningtvättstransaktioner, bör sanktionerna även anpassas till verksamheter som utförs av juridiska personer.

(27) Med hänsyn till de mycket omfattande ändringar som behövs av direktiv 91/308/EEG bör det för tydlighetens skull ersättas med ett nytt direktiv.

(28) Eftersom målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(29) Detta direktiv respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns såsom allmänna gemenskapsrättsliga principer, bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att penningtvätt utgör brottslig handling.

2. Följande handlingar skall vid tillämpningen av detta direktiv anses som penningtvätt när de begås uppsåtligen:

(a) Omvandling eller överföring av egendom i vetskap om att egendomen härrör från brott eller från medverkan till brott och i syfte att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga

ursprung, eller för att hjälpa någon som är delaktig i sådan verksamhet att undandra sig de rättsliga följderna av sitt handlande.

(b) Hemlighållande eller döljande av en viss egendoms rätta beskaffenhet eller ursprung, av dess belägenhet, av förfogandet över den, av dess förflyttning, av de rättigheter som är knutna till den, eller av äganderätten till den, i vetskap om att egendomen härrör från brott eller från medverkan till brott.

(c) Förvärv, innehav eller brukande av egendom i vetskap om, vid tiden för mottagandet, att egendomen härrörde från brott eller från medverkan till brott.

(d) Tillhandahållande eller insamling av egendom med lagligt ursprung, oavsett tillvägagångssätt, i uppsåt att använda den för terrorismändamål eller med vetskap om att den, helt eller delvis, skall användas för sådana ändamål.

(e) Deltagande, samröre eller hemliga överenskommelser avseende någon av de ovannämnda handlingarna, försök till sådan handling samt medhjälp vid, underlättande av och rådgivning inför utförandet av någon sådan handling.

Vetskap, uppsåt och ändamål som utgör rekvisit för de ovannämnda gärningarna, får härledas ur objektiva, faktiska omständigheter.

Penningtvätt skall anses som sådan även om de handlingar som frambringat den egendom som skall tvättas begåtts inom en annan medlemsstats territorium eller i tredje land..

Artikel 2

1. Detta direktiv skall vara tillämpligt på följande institut och personer:

(1) Kreditinstitut.

(2) Finansiella institut.

(3) Följande juridiska eller fysiska personer vid utövandet av deras yrkesmässiga verksamhet:

(a) Revisorer och skatterådgivare.

(b) Notarier och andra oberoende jurister, antingen när de handlar i en klients namn och för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fast egendom eller genom att hjälpa till vid planering eller genomförande av transaktioner för klientens räkning vid

(i) köp och försäljning av fastigheter eller företag,

(ii) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,

(iii) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,

(iv) organisering av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag,

(v) bildande, drivande eller ledande av truster, bolag eller liknande strukturer.

(c) Tillhandahållare av tjänster till truster eller bolag utöver dem som avses i punkterna a och b.

(d) Försäkringsförmedlare, när de förmedlar livförsäkringar eller andra investeringsrelaterade försäkringar.

(e) Fastighetsmäklare.

(f) Andra personer som handlar med varor eller tillhandahåller tjänster när betalning görs kontant och med ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer, oavsett om transaktionen genomförs på en gång eller i flera led som verkar ha samband.

(g) Kasinon.

2. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa detta direktiv på finansiella institut som bedriver finansiell verksamhet endast tillfälligt eller i mycket ringa omfattning och om risken för att penningtvätt skall förekomma är liten.

Artikel 3

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

(1) *kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 1.1 första stycket i direktiv 2000/12/EG[7], inbegripet inom gemenskapen belägna filialer, i den betydelse som anges i artikel 1.3 i det direktivet, till kreditinstitut med huvudkontor inom eller utanför gemenskapen.

(2) *finansiellt institut*:

(a) Ett företag som inte är ett kreditinstitut, vars huvudsakliga verksamhet består i att bedriva en eller flera av de verksamheter som anges i punkterna 2-12 och 14 i förteckningen i bilaga I till direktiv 2000/12/EG, bland annat verksamhet vid valutaväxlingskontor (bureaux de change) och kontor för överföring/översändande av pengar.

(b) Ett försäkringsföretag som är vederbörligen auktoriserat i enlighet med Europapaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG[8], om företaget bedriver verksamheter som omfattas av det direktivet.

(c) Ett värdepappersföretag så som det definieras i artikel 4.1 i Europaparlementets och rådets direktiv 2004/39/EG[9].

(d) Ett företag för kollektiva investeringar som erbjuder sina andelar eller aktier till försäljning.

(e) Inom gemenskapen belägna filialer till institut som avses i punkterna a–d med huvudkontor inom eller utanför gemenskapen.

---

7 EGT L 126, 26.5.2000, s. 1.
8 EGT L 345, 19.12.2002, s. 1.
9 EUT L 145, 30.4.2004, s. 1

(3) *försäkringsförmedlare*: en försäkringsförmedlare enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG[10].

(4) *terrorism*: något av de brott som avses i artiklarna 1–4 i rådets rambeslut 2002/475/RIF[11].

(5) *egendom*: tillgångar av varje slag, såväl fysiska som icke fysiska, av fast eller lös natur, materiella eller immateriella, samt juridiska dokument eller instrument, också i elektronisk eller digital form, som styrker äganderätten till eller rättigheter knutna till sådana tillgångar.

(6) *brottsliga handlingar*: alla former av brottslig inblandning i förövandet av ett allvarligt brott.

(7) *allvarliga brott*: åtminstone

(a) terrorism,

(b) alla brott som definieras i artikel 3.1 a i 1988 års FN-konvention om bekämpande av illegal handel med narkotika och psykotropa ämnen,

(c) de handlingar som utförs av kriminella organisationer såsom dessa handlingar definieras i artikel 1 i gemensam åtgärd 98/733/RIF[12],

(d) bedrägeri, åtminstone allvarliga fall, enligt definitionen i artikel 1.1 och artikel 2 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen[13],

(e) mutbrott och bestickning,

(f) alla brott som är belagda med frihetsstraff eller annan frihetsberövande åtgärd där högsta straffet är mer än ett år, eller, när det gäller de stater som har en minimitröskel för brott i sitt rättssystem, brott som är belagda med frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd där lägsta straffet är mer än sex månader.

(8) *verklig huvudman*:

(a) fysisk person som ytterst, direkt eller indirekt, äger eller kontrollerar 10 % eller mer av aktierna eller rösträtterna i en juridisk person, eller som på annat sätt utövar ett jämförbart inflytande över förvaltningen av en juridisk person, dock ej företag som finns noterade på en officiell fondbörs som omfattas av insynskrav som är i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen eller andra likvärdiga internationella normer.

(b) fysisk person som, direkt eller indirekt, är den slutliga förmånstagaren till 10 % eller mer av tillgångarna i en stiftelse, trust eller liknande juridisk kontruktion, eller som utövar inflytande över en jämförbar andel av tillgångarna i en stiftelse, en trust eller liknande juridisk kontruktion, dock ej företag som finns noterade på en officiell fondbörs som omfattas av insynskrav som är i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen eller andra likvärdiga internationella normer.

---

10 EUT L 9, 15.1.2003, s. 3.
11 EGT L 164, 22.6.2002, s. 3.
12 EGT L 351, 29.12.1998, s. 1.
13 EGT C 316, 27.11.1995, s. 48.

(c) fysiska personer för vilkas räkning en transaktion eller en verksamhet utförs.

(9) *tillhandahållare av tjänster till truster och företag*: en fysisk eller juridisk person som affärsmässigt tillhandahåller någon av följande tjänster till tredje man:

(a) Bildande av företag eller andra typer av juridiska personer.

(b) Fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig (”Company Secretary”), som bolagsman i ett handels- eller kommanditbolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer eller åtgärder för att någon annan person skall kunna utföra sådana funktioner.

(c) Tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en kontorsadress eller en tillfällig postadress, korrespondensadress eller administrativ adress för ett aktiebolag, ett handelsbolag eller någon annan form av juridisk person eller juridisk konstruktion.

(d) Förvaltning av en klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion eller åtgärder för att någon annan person skall kunna utföra en sådan funktion.

(e) Funktion som nominell aktieägare för en verklig huvudmans räkning eller åtgärder för att någon annan person skall kunna utföra en sådan funktion.

(10) *person i politiskt känslig ställning*: fysiska personer som har eller tidigare har haft viktiga offentliga funktioner och vilkas betydande eller komplicerade finansiella transaktioner eller affärstransaktioner kan innebära en ökad risk för penningtvätt, samt sådana personers nära familjemedlemmar och medarbetare.

(11) *affärsförbindelse*: en affärsmässig, yrkesmässig eller handelsmässig förbindelse, som när kontakten etableras förväntas ha en viss varaktighet.

(12) *brevlådebank*: ett kreditinstitut som är registrerat inom en jursidiktion, men som saknar en meningsfull fysisk närvaro och ledning där, och som inte är ansluten till en reglerad finansgrupp.

Artikel 4

Medlemsstaterna får till hinder för penningtvätt införa eller behålla strängare regler inom det område som omfattas av detta direktiv.

Kapitel II

Krav på kundkännedom

AVDELNING 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 5

Medlemsstaterna skall förbjuda sina kreditinstitut och finansiella institut att föra anonyma konton, utfärda anonyma motböcker eller registrera konton under fiktiva namn.

Artikel 6

De institut och personer som omfattas av detta direktiv skall tillämpa förfaranden för kundkännedom på grundval av tillförlitliga handlingar, uppgifter eller upplysningar från oberoende källor i följande fall:

(a) Vid etableringen av en affärsförbindelse.

(b) Vid icke regelbundet återkommande transaktioner som uppgår till 15 000 euro eller mer, oavsett om transaktionen genomförs på en gång eller i flera led som verkar ha samband.

(c) Om det finns misstankar om penningtvätt, oavsett eventuella undantag, befrielser eller tröskelbelopp.

(d) Om det råder osäkerhet om tidigare erhållna kunduppgifters tillförlitlighet eller tillräcklighet.

Artikel 7

1. Förfarandena för att uppfylla kraven på kundkännedom skall inbegripa följande:

(a) Att identifiera kunden och styrka kundens identitet.

(b) Att i förekommande fall identifiera den verklige huvudmannen och vidta skäliga åtgärder för att kontrollera dennes identitet, så att institutionen eller personen i fråga är förvissad om att den känner till vem den verklige huvudmannen är och även, när det gäller juridiska personer, truster och liknande juridiska kontruktioner, vidta skäliga åtgärder för att sätta sig in i kundens ägarskapsförhållanden och kontrollstruktur.

(c) Att skaffa information om affärsförbindelsens syfte och avsedda form.

(d) Att arbeta fortlöpande för att uppfylla kravet på kundkännedom i den aktuella affärsförbindelsen och därvid kontrollera att de transktioner som utförs överensstämmer med institutionens eller personens kunskaper om kunden, affärs- och riskprofilen och, i nödvändiga fall, källan till medlen, och se till att handlingar, uppgifter och upplysningar hålls uppdaterade.

2. Institut och personer som omfattas av detta direktiv skall tillämpa vart och ett av kraven på kundkännedom i punkt 1, men får själva avgöra hur omfattande sådana åtgärder skall vara utifrån en riskbaserad analys av typen av kund, affärsförbindelse, produkt eller transaktion.

3. Vad gäller betalningsförmedling som avses i punkt 4 i bilaga I till direktiv 2000/12/EG skall de särskilda bestämmelserna om kundidentifiering i Europaparlamentets och rådets förordning ….. om information om betalaren som åtföljer kreditöverföringar och överföringar via ett överföringsföretag vara tillämpliga.

Artikel 8

1. Medlemsstaterna skall kräva att de institut och personer som omfattas av detta direktiv tillämpar kravet på kundkännedom innan eller under det att de ingår en affärsförbindelse eller utför en transaktion för tillfälliga kunder.

2. Medlemsstaterna skall se till att en institution eller person som inte kan uppfylla kraven i artikel 7.1 a–c inte tillåts öppna konto, ingå en affärsförbindelse eller utföra en transaktion eller, om en affärsförbindelse redan har ingåtts, blir tvungen av avbryta denna, och skall överväga att lämna en rapport om kunden till den finansiella underrättelseenheten i enlighet med artikel 19.

3. Medlemsstaterna skall kräva att de institut och personer som omfattas av detta direktiv tillämpar kravet på kundkännedom inte endast på nya kunder, utan även på befintliga kunder om det efter en riskbedömning anses lämpligt.

Artikel 9

1. Medlemsstaterna skall kräva att alla kasinokunder identifieras och att deras identitet kontrolleras om de köper eller växlar in spelmarker till ett värde av 1 000 euro eller mer.

2. Den skyldighet beträffande fastställandet av identitet som föreskrivs i detta direktiv skall anses vara uppfylld av kasinon underkastade statlig tillsyn om dessa registrerar och identifierar sina kunder redan i samband med att kunderna träder in i lokalen, oavsett hur stora belopp som växlas in mot spelmarker.

AVSNITT 2

LÄGRE KRAV PÅ KUNDKÄNNEDOM

Artikel 10

1. Med avvikelse från artiklarna 6, 7 och 8.2 får medlemsstaterna tillåta att de institut och personer som omfattas av detta direktiv ställer lägre krav på kundkännedom i fråga om kunder som representerar en låg risk för penningtvätt, till exempel

(a) kreditinstitut eller finansiella institut från medlemsstaterna, eller från tredje land under förutsättning att de omfattas av krav på att bekämpa penningtvätt i enlighet med internationella normer och att efterlevnaden av dessa krav är föremål för tillsyn,

(b) börsnoterade företag vars aktier handlas på en reglerad marknad i den mening som avses i 2004/39/EEG i en eller flera medlemsstater och börsnoterade företag från tredje land som omfattas av insynskrav som överensstämmer med gemenskapslagstiftningen, och

(c) verkliga huvudmän bakom gemensamma konton (*pooled accounts*) som förvaltas av notarier och andra oberoende jurister i medlemsstaterna, eller i tredje länder under förutsättning att dessa omfattas av krav på att bekämpa penningtvätt i överensstämmelse med internationella normer och att deras efterlevnad av dessa krav är föremål för tillsyn.

2. Medlemsstaterna och kommissionen skall underrätta varandra om fall där de misstänker att ett tredjeland inte uppfyller de villkor som anges i punkterna 1 a, 1 b eller 1 c.

3. Med avvikelse från artiklarna 6, 7 och 8.2 får medlemsstaterna tillåta att de institut och personer som omfattas av detta direktiv inte tillämpar kravet på kundkännedom i fråga om produkter och transaktioner som innebär en låg risk för penningtvätt, till exempel

(a) livförsäkringar, när de årliga premiebetalningarna inte överstiger 1 000 euro eller engångspremien uppgår till högst 2 500 euro,

(b) pensionsförsäkringar, under förutsättning att försäkringsbrevet inte innehåller någon återköpsklausul och inte får användas som säkerhet för lån,

(c) pension, pensionsrätter eller liknande som innebär pensionsförmåner för anställda, när inbetalning sker i form av avdrag på lön och systemet inte tillåter överlåtelse av rättigheter, och

(d) elektroniska pengar, enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 2000/46/EG[14], under förutsättning att det fastställts låga tak för hur stora belopp som får utbetalas eller lagras elektroniskt samt för hur stora transaktioner som får göras.

[14] EGT L 275, 27.10.2000, s. 39.

Artikel 10a

Om kommissionen antar ett beslut enligt artikel 37.3 skall medlemsstaterna förbjuda institut och personer som omfattas av detta direktiv att tillämpa lägre krav på kundkännedom på kreditinstitut, finansiella institut och börsnoterade företag i det berörda tredjelandet.

AVSNITT 3

SKÄRPTA KRAV PÅ KUNDKÄNNEDOM

Artikel 11

1. Medlemsstaterna skall se till att institut och personer som omfattas av detta direktiv utifrån en riskbedömning uppfyller skärpta krav på kundkännedom, utöver de åtgärder som avses i artiklarna 6, 7 och 8.2, i situationer som genom sin natur kan medföra högre risk för penningtvätt, och åtminstone i följande situationer enligt andra, tredje och fjärde styckena i denna punkt.

I sådana fall där kunden inte har varit fysiskt närvarande för identifiering skall medlemsstaterna se till att institutet eller personen i fråga vidtar en eller flera av följande åtgärder:

(a) Åtgärder för att garantera att kundens identitet kan fastställas med hjälp av ytterligare styrkande handlingar.

(b) Kompletterande åtgärder för att kontrollera eller bestyrka de uppvisade handlingarnas innehåll eller äkthet, eller begära bekräftelse från en institution som omfattas av detta direktiv.

(c) Krav på att den första betalningen till kontot görs från ett konto som öppnats i kundens namn hos ett kreditinstitut.

I fråga om gränsöverskridande korrespondentbankförbindelser med kreditinstitut i andra medlemsstater eller i tredje land skall medlemsstaterna se till att deras kreditinstitut

(a) samlar in tillräckligt med information om motparten för att fullt ut kunna förstå dennes affärsverksamhet och utifrån offentligt tillgänglig information bedöma det berörda institutets renommé och kvaliteten i tillsynen,

(b) gör en bedömning av motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt,

(c) inhämtar godkännande från sin ledning innan de ingår nya korrespondentförbindelser,

(d) dokumenterar varje instituts respektive ansvarsområden, och

(e) i fråga om så kallade ”payable through”-konton (transaktionskonton som öppnas av utländska kreditinstitut och ger dessas kunder möjlighet att utföra transaktioner i landet via underkonton) förvissar sig om att korrespondentkreditinstitutet har kontrollerat kundernas identitet och vidtagit fortlöpande åtgärder för att uppfylla kravet på kännedom om kunder som

har direkt tillgång till korrespondentbankens konton, och att de på begäran kan förse det andra kreditinstitutet med relevanta uppgifter som behövs för att uppfylla kravet på kundkännedom.

När det gäller förbindelser med personer i politiskt känslig ställning skall medlemsstaterna se till att institut och personer som omfattas av detta direktiv

(a) har de riskhanteringssystem som behövs för att avgöra om kunden i fråga är en person i politiskt känslig ställning,

(b) inhämtar ledningens godkännande innan de ingår affärsförbindelser med sådana kunder, och

(c) vidtar skäliga åtgärder för att fastställa källan till förmögenheten och medlen eller bedriver förtlöpande övervakning av affärsförbindelsen.

2. Medlemsstaterna skall förbjuda kreditinstituten att ingå eller upprätthålla korrespondent-bankförbindelser med brevlådebanker eller korrespondentbanker som upplåter sina konton för brevlådebanker.

3. Medlemsstaterna skall se till att institut och personer som omfattas av detta direktiv riktar särskild uppmärksamhet på eventuella penningtvättsrisker som kan uppstå med avseende på produkter eller transaktioner som skulle kunna underlätta anonymitet, och vid behov vidta åtgärder för att förebygga att dessa används för penningtvätt.

AVSNITT 4

UTFÖRANDE GENOM TREDJE MAN

Artikel 12

Medlemsstaterna får tillåta att institut och personer som omfattas av detta direktiv anlitar tredje man för uppfyllandet av de krav som föreskrivs i artikel 7.1 a–c.

Det slutliga ansvaret skall dock ligga hos det institut eller den person enligt direktivet som anlitat tredje man.

Artikel 13

1. I detta avsnitt skall med ”tredje man” avses de institut och personer i artikel 2 som uppfyller följande krav:

(a) De är registreringsskyldiga.

(b) De tillämpar bestämmelser om krav på kundkännedom och bevarande av uppgifter motsvarande dem som föreskrivs i detta direktiv, och kontrollen av att de verkligen uppfyller direktivets krav sker i enlighet med avsnitt 2 i kapitel V, eller de är verksamma i ett tredjeland vars krav motsvarar kraven i detta direktiv.

2. Medlemsstaterna och kommissionen skall underrätta varandra om fall där de anser att ett tredjeland inte uppfyller villkoren i punkt 1 b.

Artikel 13a

När kommissionen antar ett beslut enligt artikel 37.3 skall medlemsstaterna förbjuda institut och personer som omfattas av detta direktiv att tillåta att tredje man från det berörda tredjelandet för deras räkning fullgör kravet på kundkännedom.

Artikel 14

Tredje man är skyldig att göra information som grundar sig på kraven i artikel 7.1 a–c omedelbart tillgänglig för det institut eller den person som en kund hänvisas till.

Berörd tredje man skall på begäran utan dröjsmål vidarebefordra relevanta kopior av identifierings- och kontrolluppgifter och annan relevant dokumentation rörande kunden eller den verklige huvudmannen till det institut eller den person som kunden vänt sig till.

Artikel 15

Varje medlemsstat skall åtminstone göra det möjligt för de institut och personer som avses i artikel 2.1, 2.2 och 2.3 a–d att erkänna och godta resultatet av de åtgärder för att uppfylla kravet på kundkännedom som anges i artikel 7.1 a–c, och som utförs i enlighet med detta direktiv av ett institut eller en person som avses i artikel 2.1, 2.2 och 2.3 a–d som finns i en annan medlemsstat och uppfyller de krav som anges i artiklarna 12, 13 och 14, även om de handlingar eller uppgifter som dessa krav grundar sig på skiljer sig från de handlingar och uppgifter som krävs i den medlemsstat som kunden vänt sig till.

Artikel 16

Detta avsnitt skall inte tillämpas på utkontraktering eller agenturförbindelser där en kontraktstagande tjänsteleverantör eller en agent enligt avtal skall likställas med ett institut eller en person som omfattas av detta direktiv.

Kapitel III

Rapporteringsskyldighet

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 17

Medlemsstaterna skall kräva att institut och personer som omfattas av detta direktiv med särskild noggrannhet undersöker verksamhet som de på grund av verksamhetens natur anser kunna innebära särskild risk för penningtvätt, i synnerhet komplicerade eller ovanligt omfattande transaktioner och alla ovanliga mönster av transaktioner som förefaller ekonomiskt eller rättsligt omotiverade.

Artikel 18

Varje medlemsstat skall inrätta en finansiell underrättelseenhet för att kunna bekämpa penningtvätt effektivt.

Denna finansiella underrättelseenhet skall inrättas som en central nationell enhet med tillräckliga resurser. Den skall ansvara för att ta emot och, i den utsträckning den har sådana befogenheter, begära, analysera och för behöriga myndigheter röja uppgifter som gäller misstänkt vinning av brott eller som det finns skyldighet att röja enligt nationell lagstiftning.

Artikel 19

1. Medlemsstaterna skall kräva att de institut och personer som omfattas av detta direktiv, samt i tillämpliga fall dessas styrelseledamöter och anställda, samarbetar fullt ut

(a) genom att direkt och utan dröjsmål självmant underrätta den finansiella underrättelseenheten, när institutet eller personen i fråga har vetskap om, misstänker eller har skälig grund att misstänka penningtvätt eller försök till penningtvätt, och

(b) genom att på begäran av den finansiella underrättelseenheten förse denna, i enlighet med vad som gäller enligt tillämplig lag, med alla ytterligare uppgifter som behövs.

2. Uppgifter som avses i punkt 1 skall lämnas vidare till den finansiella underrättelseenheten i den medlemsstat inom vars territorium det uppgiftslämnande institutet eller den uppgiftslämnande personen finns. Uppgifterna skall normalt lämnas vidare av den eller de personer som har utsetts i enlighet med artikel 30.

Artikel 20

1. I fråga om notarier och andra oberoende jurister som avses i artikel 2.3 b får medlemsstaterna utse ett lämpligt självreglerande yrkesorgan som den myndighet som i första hand skall underrättas i den finansiella underrättelseenhetens ställe. I sådana fall skall medlemsstaterna föreskriva lämpliga samarbetsformer mellan det organet och den finansiella underrättelseenheten.

2. Medlemsstaterna skall inte vara skyldiga att tillämpa de skyldigheter som följer av artikel 19.1 på notarier, oberoende jurister, revisorer och skatterådgivare, när det är fråga om uppgifter som dessa erhåller från eller inhämtar om någon av sina kunder i samband med att de analyserar den rättsliga situation som kunden befinner sig i eller försvarar eller företräder kunden vid, eller i anslutning till rättsliga förfaranden, däribland rådgivning om huruvida talan skall väckas eller rättegång undvikas, oavsett om sådana uppgifter erhålls eller inhämtas före, under eller efter det rättsliga förfarandet.

Artikel 21

Medlemsstaterna skall kräva att institut och personer som omfattas av detta direktiv, fram till dess de underrättat den finansiella underrättelseenheten, avstår från att utföra sådana transaktioner som de vet eller misstänker har samband med penningtvätt.

Den finansiella underrättelseenheten får, under de förutsättningar som gäller enligt nationell lagstiftning, ge instruktioner om att transaktionen inte skall utföras.

I de fall då en sådan transaktion misstänks föranleda penningtvätt och det inte är möjligt att på angivet sätt underlåta att utföra transaktionen, eller om underlåtenheten sannolikt skulle motverka försök att efterforska dem som gynnas av en misstänkt transaktion för penningtvätt, skall de berörda instituten och personerna i efterhand omedelbart underrätta myndigheterna.

Artikel 22

1. Medlemsstaterna skall se till att behöriga myndigheter, om de vid inspektion av de institut eller personer som omfattas av detta direktiv eller på något annat sätt har upptäckt omständigheter som skulle kunna utgöra bevis för penningtvätt, direkt och utan dröjsmål underrättar den finansiella underrättelseenheten.

2. Medlemsstaterna skall se till att tillsynsorgan som enligt bestämmelse i lag eller annan författning skall övervaka aktiehandeln, valutahandeln och den finansiella derivatmarknaden underrättar den finansiella underrättelseenheten om de upptäcker omständigheter som skulle kunna utgöra bevis för penningtvätt.

Artikel 23

Om ett institut eller en person som omfattas av detta direktiv, eller en anställd eller en styrelseledamot vid ett sådant institut eller hos en sådan person i enlighet med kraven i detta direktiv har röjt upplysningar som avses i artiklarna 19, 20 och 21 för den finansiella underrättelseenheten, skall detta inte innebära överträdelse av någon sekretessregel som följer av ett avtal eller av någon föreskrift i lag eller annan författning, och inte föranleda ansvar i någon form för institutet eller personen i fråga eller dess styrelseledamöter eller anställda

Artikel 24

Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda anställda vid de institut eller hos de personer som omfattas av detta direktiv från att, till följd av att de rapporterat misstankar om penningtvätt antingen internt eller till den finansiella underrättelseenheten, utsättas för hot eller fientliga åtgärder.

AVSNITT 2

FÖRBUD MOT RÖJANDE AV UPPGIFTER

Artikel 25

De institut och personer som omfattas av detta direktiv samt deras styrelseledamöter och anställda får inte röja för kunden i fråga eller för någon tredje person att upplysningar har lämnats till den finansiella underrättelseenheten i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21, eller att en undersökning om penningtvätt utförs eller kan komma att utföras.

Om oberoende jurister, notarier, revisorer och skatterådgivare, när de fungerar som oberoende jurister, försöker avhålla en kund från att ge sig in på brottslig verksamhet, skall detta inte betraktas som röjande av uppgifter i den mening som avses i första stycket.

Kapitel IV

Registrering och statistik

Artikel 26

Medlemsstaterna skall se till att de institut och personer som omfattas av detta direktiv bevarar följande handlingar och uppgifter, så att de kan användas som bevis vid eventuella undersökningar om penningtvätt:

(a) När det gäller krav på kundkännedom: en kopia av eller uppgifter om den bevisning som krävts under minst fem år efter det att affärsförbindelsen med kunden har upphört.

(b) När det gäller affärsförbindelser och transaktioner: uppgiftsunderlag och arkiv, bestående av originaldokument eller sådana kopior som i enlighet med gällande nationell lag får företes i domstolsförfaranden, under minst fem år efter det att transaktionerna utförts eller affärsförbindelsen avslutats.

(c) När det gäller kontanbetalningar som uppgår till 15 000 euro eller mer: verifikationer och registreringsuppgifter under minst fem år efter det att kontantbetalningarna genomförts.

Artikel 27

1. Medlemsstaterna skall kräva att institut som omfattas av detta direktiv vid sina filialer och majoritetsägda dotterbolag i tredje land tillämpar åtgärder som är minst likvärdiga med dem som anges i detta direktiv i fråga om kundkännedom och bevarande av uppgifter.

För det fall att tredjelandets lagstiftning inte säkerställer tillämpning av sådana likvärdiga åtgärder, skall medlemsstaterna ställa som krav att de berörda instituten underrättar de behöriga myndigheterna i den berörda hemmedlemsstaten om detta.

2. Medlemsstaterna och kommissionen skall underrätta varandra om fall där lagstiftningen i ett tredjeland inte säkerställer tillämpningen av sådana åtgärder som krävs enligt första stycket i punkt 1.

Artikel 28

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att deras kreditinstitut och finansiella institut snabbt och fullständigt kan besvara förfrågningar från den finansiella underrättelseenheten, eller från andra myndigheter i enlighet med medlemsstaternas nationella lagstiftning, om huruvida de har eller under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med specificerade fysiska eller juridiska personer och, om så skulle vara fallet, om affärsförbindelsens natur.

Artikel 29

Medlemsstaterna skall se till att de kan se över effektiviteten i sina system för bekämpning av penningtvätt genom att föra omfattande statistik över frågor av betydelse för dessa systems effektivitet.

Sådan statistik skall åtminstone omfatta alla rapporter om misstänkta transaktioner som lämnats till den finansiella underrättelseenheten och uppföljningen av dessa rapporter samt på årsbasis ange antalet fall som undersökts, antalet personer som åtalats och antalet personer som dömts för penningtvättsbrott.

Kapitel V

Tillämpningsföreskrifter

AVSNITT 1

INTERNA FÖRFARANDEN, UTBILDNING OCH FEEDBACK

Artikel 30

Medlemsstaterna skall kräva att institut och personer som omfattas av detta direktiv inför tillfredsställande riktlinjer och rutiner för kundkännedom, rapportering, bevarande av uppgifter, internkontroll, riskbedömning, riskhantering och kommunikation, för att förebygga och förhindra transaktioner som har samband med penningtvätt.

Artikel 31

1. Medlemsstaterna skall kräva att institut och personer som omfattas av detta direktiv vidtar lämpliga åtgärder så att deras anställda får kännedom om bestämmelserna i detta direktiv.

Bland annat skall de berörda anställda delta i särskilda fortlöpande utbildningsprogram som är avsedda att hjälpa dem att känna igen transaktioner som kan ha samband med penningtvätt samt ge dem vägledning om hur de skall handla i sådana fall.

Om en fysisk person som hör till någon av de kategorier som anges i artikel 2.3 bedriver sin yrkesverksamhet som anställd hos en juridisk person skall skyldigheterna enligt det här avsnittet gälla den juridiska personen och inte den fysiska personen.

2. Medlemsstaterna skall se till att de institut och personer som omfattas av detta direktiv har tillgång till aktuell information om tillvägagångssätt vid penningtvätt och om uppgifter som gör det möjligt att upptäcka misstänkta transaktioner.

3. Medlemsstaterna skall se till att det i de fall det är möjligt lämnas lämplig feedback avseende effektiviteten hos och uppföljningen av rapporter om misstänkt penningtvätt.

AVSNITT 2

TILLSYN

Artikel 32

1. Medlemsstaterna skall se till att valutaväxlingskontor och leverantörer av tjänster till truster och företag är skyldiga att ha licens eller vara registrerade och att kasinon är skyldiga att ha licens för att kunna bedriva laglig affärsverksamhet.

2. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga myndigheterna vägrar licensiering eller registrering av sådana företag som avses i punkt 1, om de inte är övertygade om att de personer som styr eller kommer att styra affärsverksamheten eller som är de verkliga huvudmännen i sådana företag är lämpade för detta.

Artikel 33

1. Medlemsstaterna skall kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar att alla institut och personer omfattas av detta direktiv rättar sig efter direktivets krav.

2. Medlemsstaterna skall se till att de behöriga myndigheterna har tillräckliga befogenheter, däribland möjlighet att inhämta uppgifter, och tillräckliga resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter.

AVSNITT 3

PÅFÖLJDER

Artikel 34

De påföljder som gäller vid överträdelse av de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Artikel 35

1. Medlemsstaterna skall se till att juridiska personer kan ställas till ansvar för underlåtelse att uppfylla av skyldigheterna att bevara uppgifter, identifiera kunder och rapportera misstänkta transaktioner enligt detta direktiv, begångna till förmån för dessa juridiska personer av någon person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personens organisation, grundad på

a) befogenhet att företräda den juridiska personen, eller

b) befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller

c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. Utöver vad som redan angivits i punkt 1, skall medlemsstaterna se till att en juridisk person kan ställas till ansvar när brister i övervakning eller kontroll som skall utföras av en sådan person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till förmån för denna juridiska person begå en sådan överträdelse som anges i punkt 1.

Artikel 36

Medlemsstaterna skall se till att en juridisk person som har ställts till ansvar för underlåtelse att uppfylla de skyldigheter att bevara uppgifter, identifiera kunder och rapportera misstänkta transaktioner som följer av detta direktiv skall kunna bli föremål för effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder, som innefattar

a) böter,

b) fråntagande av rätt till offentliga förmåner eller stöd,

c) tillfälligt eller permanent näringsförbud,

d) rättslig övervakning, och

e) rättsligt beslut om upplösning av verksamheten.

Kapitel VI

Genomförande och ändring

Artikel 37

1. För att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen i kampen mot penningtvätt och garantera en enhetlig tillämpning av detta direktiv skall kommissionen, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 38.2, anta följande genomförandeåtgärder:

(a) Förtydligande av de tekniska aspekterna av definitionerna i artikel 1.2 samt artikel 3.2 a, 3.2 d, 3.5 och 3.8–12.

(b) Fastställande av detaljerade bestämmelser för identifiering av situationer som innebär en låg risk för penningtvätt enligt artikel 10.1–3.

(c) Fastställande av detaljerade bestämmelser för identifiering av situationer som innebär en hög risk för penningtvätt enligt artikel 11.

(d) Fastställande av detaljerade bestämmelser för identifiering av situationer där det, i enlighet med artikel 2.2, är motiverat att inte tillämpa detta direktiv på vissa företag som endast tillfälligt eller i mycket begränsad omfattning bedriver finansiell verksamhet.

2. Kommissionen skall, i enlighet med det förfarande som anges i artikel 38.2, justera de belopp som anges i artiklarna 2 f, 6 b, 9.1 och 10.3 a i syfte att ta hänsyn till inflationen.

3. Kommissionen skall, i enlighet med det förfarande som anges i artikel 38.2, anta beslut om den finner att ett tredjeland inte uppfyller villkoren i artikel 10.1 a, 10.1 b eller 10.1 c eller i artikel 13 b eller att lagstiftningen i ett tredjeland inte säkerställer tillämpningen av de åtgärder som krävs enligt artikel 27.1 första stycket.

Artikel 38

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté för förebyggande av penningtvätt, nedan kallad “kommittén”.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Kapitel VII

Slutbestämmelser

Artikel 39

Kommissionen skall tre år efter det att detta direktiv trätt i kraft och därefter minst vart tredje år utarbeta en rapport om genomförandet av detta direktiv, vilken skall överlämnas till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 40

Direktiv 91/308/EEG skall upphöra att gälla.

Hänvisningar till det upphävda direktivet skall anses som hänvisningar till det här direktivet och skall läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilagan till detta direktiv.

Artikel 41

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den [ange det datum som infaller 12 månader efter det att direktivet trätt i kraft]. De skall genast överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen tillsammans med en jämförelsetabell för dessa bestämmelser och bestämmelserna i detta direktiv.

   När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 42

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning.*

Artikel 43

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den […]

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA

JÄMFÖRELSETABELL

Det här direktivet	Direktiv 91/308/EEG
Artikel 1.1	Artikel 2
Artikel 1.2 a–c och 1.2 e	Artikel 1 C
Artikel 1.2 d	
Artikel 2.1	Artikel 2a.1
Artikel 2.2	Artikel 2a.2
Artikel 2.3 a–b och 2.3 e–g	Artikel 2a.3–7
Artikel 2.3 c–d	
Artikel 3.1	Artikel 1 A
Artikel 3.2 a	Artikel 1 B.1
Artikel 3.2 b	Artikel 1 B.2
Artikel 3.2 c	Artikel 1 B.3
Artikel 3.2 d	Artikel 1 B.4
Artikel 3.2 e	Artikel 1 B.2
Artikel 3.3	-
Artikel 3.4	-
Artikel 3.5	Artikel 1 D
Artikel 3.6	Artikel 1 E första stycket
Artikel 3.7	Artikel 1 E andra stycket
Artikel 3.7 a	-
Artikel 3.7 b	Artikel 1 E första strecksatsen
Artikel 3.7 c	Artikel 1 E andra strecksatsen
Artikel 3.7 d	Artikel 1 E tredje strecksatsen
Artikel 3.7 e	Artikel 1 E fjärde strecksatsen

Artikel 3.7 f	Artikel 1 E femte strecksatsen och tredje stycket
Artikel 3.8	-
Artikel 3.9	-
Artikel 3.10	-
Artikel 3.11	
Artikel 3.12	-
Artikel 4	Artikel 15
Artikel 5	_
Artikel 6 a	Artikel 3.1
Artikel 6 b	Artikel 3.2
Artikel 6 c	Artikel 3.8
Artikel 6 d	Artikel 3.7
Artikel 7.1 a	Artikel 3.1
Artikel 7.1 b–d	-
Artikel 7.2	-
Artikel 7.3	-
Artikel 8.1	Artikel 3.1
Artikel 8.2–3	
Artikel 9	Artikel 3.5–6
Artikel 10.1 a	Artikel 3.9
Artikel 10.1 b–c	
Artikel 10.3 a	Artikel 3.3
Artikel 10.3 b	Artikel 3.4
Artikel 10.3 c	Artikel 3.4
Artikel 10.3 d	
Artikel 10a	

Artikel 11.1 första och andra styckena	Artikel 3.11
Artikel 11.1 tredje och fjärde styckena	-
Artikel 11.2–3	-
Artikel 12	-
Artikel 13	-
Artikel 14	-
Artikel 15	-
Artikel 16	-
Artikel 17	Artikel 5
Artikel 18	
Artikel 19	Artikel 6.1–2
Artikel 20	Artikel 6.3
Artikel 21	Artikel 7
Artikel 22	Artikel 10
Artikel 23	Artikel 9
Artikel 24	-
Artikel 25 första stycket	Artikel 8.1
Artikel 25 andra stycket	
Artikel 26 a	Artikel 4 första strecksatsen
Artikel 26 b	Artikel 4 andra strecksatsen
Artikel 26 c	-
Artikel 27	-
Artikel 28	-
Artikel 29	-
Artikel 30	Artikel 11.1 a
Artikel 31.1 första stycket	Artikel 11.1 b första meningen

Artikel 31.1 andra stycket	Artikel 11.1 b andra meningen
Artikel 31.1 tredje stycket	Artikel 11.1 andra stycket
Artikel 31.2	Artikel 11.2
Artikel 32	
Artikel 33	
Artikel 34	Artikel 14
Artikel 35	
Artikel 36	
Artikel 37	
Artikel 38	
Artikel 39	Artikel 17
Artikel 40	
Artikel 41	Artikel 16